

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PIWO OKOCIMSKIE

MARCOWE, EKSPORTOWE I PORTER

JEST JUŻ DO NABYCIA w RESTAURACJACH, PIWIARNIACH i HANDLACH WIN i WÓDEK

Reprezentacja Browarów Jana Gütza w Okocimie.
Częstochowa, ul. Zielona № 38. Telefon № 566.

SENSACYJNY ARTYKUŁ o Niemczech.

„Baltische Presse” zamieszcza bardzo interesujący artykuł znanego publicysty angielskiego — Wickhamsa Steeda, zawierający zagadkę, jaką są dzisiaj Niemcy dla Europy.

Autor artykułu pisze: W ciągu ubiegłych tygodni prasa angielska zachowywała się spokojnie wobec położenia europejskiego, o ile chodziło o wpływ, jaki wybór Hindenburga wywarł na to położenie. W każdym jednak razie nie mogła ona jeszcze przyjść do siebie po wstrząśnięciu, o jakie ją przyprawił wybór. Niema też pewności, czy obojętność, z jaką prasa angielska wybór ten przyjęła, była usprawiedliwiona.

W dalszym ciągu p. Steed przedstawia wnioski, do jakich doszedł. Począwszy od zawieszenia broni — pisze on — byłem przekonany, że największa przeszkoda na drodze do stałej europejskiej konsolidacji tkwi w sprzeczności, ujawniającej się między niemieckimi zaprzątnieniami na wojnę, jej przebieg i jej przyczyny, a zaprzątnieniami narodów europejskich, które walczyły orzecziw Niemcom. Sprzeczność ta ma zasadnicze i do niesie znaczenie.

Niemcy utrwalały się coraz silniej w przekonaniu, że ich zaprzątnienia w sprawie wojny były uzasadnione. Narody zaś sprzymierzone, które z początku uważały swoje stanowisko za nienaruszalne, nie podlegające żadnej dyskusji, dawały wpływać na siebie coraz silniej propagandzie niemieckiej i doszło w końcu do tego, że przyszły one do zdania, że początkowy wyrok, wydany przeciw Niemcom, należy stosować przy użyciu okoliczności lagodzących.

W ten sposób moralna podstawa, na której opierały się po wojnie poglądy są juszników, była coraz bardziej przesuwana. Proces ten przyspieszony został przez dowodzenia, że początkowe żądania reparacyjne, postawione Niemcom, były przesadzone.

Pozatem istnieje faktyczny, aczkolwiek nie zwracający uwagi, związek między sprawą odszkodowań, a sprawą odpowiedzialności za wojnę, co Niemcy już od dawna i bardzo zrećnie zauważyli i uzyskali.

Jest to przyczyna, dla której odpiarają oni stale twierdzenie, jakoby oni byli wyłącznie odpowiedzialni za wojnę. Z tego powodu w narod niemiecki wpaja się przekonanie, że atak Austrii na Serbię i Niemiec na Belgię i Francję był tylko aktem samoobrony. Gdyby teza ta utrzymała się w Niemczech i poza ich granicami, wówczas wszelkie żądania reparacyjne sprzymierzonych, oparte w myśl artykułu 231 Traktatu Wersalskiego właśnie na ataku Niemiec i ich sojuszników upadłyby. Tu leży głównie doniosłość zwalczania przez Niemcy tezy o ich odpowiedzialności za wojnę. Nie mniej ważnym jest usiłowanie wpojenia w naród niemiecki przekonania, że skoro Niemcy są niewinne, niewinnym jest także były cesarz i pruski system militarny, i że zatem byłoby sprawiedliwe, gdyby zarówno cesarz, jak i ten system przywrócono. Ale ponieważ obecnie jest to jeszcze niemożliwe, należy utorać temu drogę, przez postawienie na czele Nie-

miec przedstawiciela tego starego systemu — Hindenburga. Hindenburg ma dzisiaj ogromny prestige, nie jako przedstawiiciel starego systemu, lecz jako dowódca armii, która w roku 1914 odparła w Prusach Wschodnich wojska rosyjskie, jako człowiek, który miał odwagę poprowadzić do domu pobite armie niemieckie. Dzisiaj ten sam Hindenburg przyrzekł narodowi niemieckiemu pokój, wyrzeka na okrucieństwo wojny i głosi doktrynę europejskiej wojny.

Co ma sądzić o tej zagadce obcy obserwator? — Czy lampart zmienia swoje plany, czy murzyn zmienia swoją skórę?

Od pewnego wysoko postawionego obcego, nie niemieckiego obserwatora w Berlinie otrzymałem jasne oświadczenie, że logicznie zaprzątnienia z granicy na wybór Hindenburga są słuszne: że Niemcy pozostały do szpiku kości monarchistyczne, że restauracja 4 czy 3 suwerenów niemieckich jest tylko kwestią czasu, i to czasu bardzo krótkiego, że sy-

stem republikański politycznie zbankrutował, że niemiecka opinia polityczna skłania się bardzo silnie przeciw wypełnieniu układu Dawesa, oraz że bez jawnych gwarancji dla bezpieczeństwa granic w Europie jego wykonanie jest niemożliwe.

W ten sposób dochodzimy do praktycznej moralnej strony tej sprawy, mianowicie, że Niemcy przez daleko patrzących ministrów spraw zagranicznych Polski i Czechosłowacji została wydedukowana. Zawarli oni nietylko układ handlowy i arbitrazowy, ale także ustny układ co do serdecznej współpracy, która pośrednio czy bezpośrednio obejmie także Rumunię i Jugosławję.

Układ ten wygląda na początek wscho-dniego lub środkowo-europejskiego paktu gwarancyjnego, który łatwo może przybrać realne kształty. Autorzy jego przewidzieli, że najlepszym sposobem zapobiegnięcia złemu rozwiązaniu zagadki europejskiej byłoby jawne, i niedwuznaczne poczynienie w twórczym duchu pokoju zarządzeń, któreby odebrały — Niemcom wszelką pokusę.

Ministrowie spraw zagranicznych Polski i Czechosłowacji dali przykład, za którym mogliby pójść z sukcesem zachodnio - europejscy mężowie stanu.

D. T.

Dzisiaj dnia 23 maja (sobota) o godz. 4 po poł.
W PARKU „3-go MAJA”
ODBEDZIE SIĘ.
ZABAWA połączona z **LOTERJĄ FANTOWĄ**
i **KONCERTEM**
Orkiestry Gimnazjum Państwowego imienia H. SIENKIEWICZA.

POLSKA przeciw barbarzyństwu wojny

Delegat Polski popiera inicjatywę zakazu używania gazów trujących

Genewa. Na wczorajszym posiedzeniu komisji prawniczej konferencji w sprawie kontroli handlu bronią i amunicją omawiano wniosek amerykański w sprawie umieszczenia w konwencji klauzuli, zabraniającej eksportu środków wojennych, zabronionych przez prawo międzynarodowe. W czasie dyskusji przedstawiciel Polski p. Komarnicki oświadczył, iż delegacja polska gotowa jest poprzeć wszelką inicjatywę, zmierzającą nie tylko do zakazu eksportu, ale przede wszystkim do zakazu używania gazów trujących na wypadek wojny.

Dotychczas zakaz używania gazów

trujących nie może być używany za regulę prawa międzynarodowego. Istnieją dotychczas tylko poszczególne konwencje, wiążące niektóre państwa, jak konwencja waszyngtońska.

Konwencja winna uczynić wysiłek, aby zakaz ów uznany był ogólnie za regulę prawa międzynarodowego, obowiązującego wszystkie państwa.

Ze względu na trudności, wynikłe przy interpretacji decyzji komisji ogólnej, komisja prawnicza nie powzięła żadnej decyzji, postanawiając ponownie zwrócić się do dyrektywę do komisji ogólnej.

Dwa niedoszące zamachy na tory kolejowe.

Dzielni dróżnicy wykrywają zbrodniarzy.

Warszawa. W dniu 16 maja r. b. około godz. 11-iej wiecz. dróżnik Stanisław Wesolowski, patrolujący na torze kolejowym w okolicy stacji Pniewo, na szlaku Łowicz-Kutno, zauważył jakiegoś mężczyznę manipulującego koło szyn, za trzymał go więc i zażądał okazania legitymacji. Nieznajomy jednak nie chciał pokazać dokumentów, wobec czego Wesolowski polecił mu iść ze sobą.

Gdy byli już blisko stacji, w oddali ukazały się światła nadjeżdżającego pociągu towarowego. — Korzystając z tego, że Wesolowski odwrócił się w stronę nadbiegającego pociągu, nieznajomy wyjął rewolwer i strzelił kilkakrotnie do dróżnika.

Usłyszawszy gwizd kół, Wesolowski pobiegł na stację po policję. Zarządco o obławę, podczas której spotkano owe

go mężczyznę, stojącego na torze z rewolwerm w ręku.

Obezwładniano go i sprowadzono na stację, gdzie okazało się, iż jest to 28 letni Eugeniusz Szatkowski, eks-nauczyciel ludowy, obecnie bez zajęcia. Odebrano mu nabity i przygotowany do strzału rewolwer, oraz zapasowy magazyn z 9 nabojami.

Ostatnio znów na torze kolejowym Zabinka — Tewle, w woj. poleskim, dróżnik spostrzegł, iż na pewnej przestrzeni rozkręcono śruby u szyn.

Dzięki więc czujności dróżników w obu wypadkach nie doszło do zamachu, mimo to jednak kolej łącznie z innymi władzami musi zdwoić straż przy torach, gdyż jak widać z obu wypadków, zbrodniarze nie przestają „pracować”.

TELEGRAMY.

Francuski plan spłaty długów.

Paryż. W najbliższą sobotę ma się odbyć ponowna konferencja z udziałem Ministra Finansów p. Caillaux i p. Briána, oraz rzeczoznawców finansowych. Na konferencji tej ma być rozwiązany francuski plan spłaty długów w Ameryce. — Mówią o tem, że równocześnie mają być wszczęte pertraktacje w sprawie zaciągnięcia nowej wielkiej pożyczki w Ameryce.

Wyrok francuskiego sądu wojskowego

Paryż. Sąd wojskowy w Namur wydał szereg wyroków przeciwko byłym oficerom armii niemieckiej. Wyroki te obejmują ogółem 316 wypadków morderstwa i 214 wypadków podpalenia domów ludności cywilnej.

Rząd niemiecki uzyskał votum zaufania w Reichstagu.

Berlin. Reichstag odrzucił dzisiaj wniosek socjalnych demokratów zawierający votum nieufności dla rządu 214 przeciw 129 głosom przy 25 wstrzymujących się. Za wnioskiem głosowali socjaldemokraci, komuniści, narodowi socjaliści. Demokraci i klub niemieckich narodowców wstrzymali się od głosowania.

Redukcja armji szwedzkiej.

Sztokholm. Ze sprawozdania komisji parlamentarnej wynika, że rząd szwedzki uzyskał większość dla swego projektu redukcji armji. W razie przyjęcia projektu przez obie izby, — skład armji będzie następujący: oprócz mniejszych formacji specjalnych pozostanie 20 pułków piechoty, 4 pułki kawalerji oraz 7 pułków artylerji; zmobilizowanych będzie 7 pułków piechoty, 4 pułki kawalerji, i pułk arty-

